

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
<i>Rozdział 1</i>	
Historia socjologii	15
1. Prekursorzy socjologii jako nauki	16
2. Główni przedstawiciele myśli socjologicznej	18
2.1. Emil Durkheim	18
2.2. Współcześni socjologowie	21
<i>Rozdział 2</i>	
Socjologia jako nauka o społeczeństwie	23
1. Paradygmaty socjologiczne	25
2. Subdyscypliny	28
3. Cel socjologii	29
<i>Rozdział 3</i>	
Jednostka wobec swego „ja”	31
1. Wzrost wartości naszego „ja”	38
2. Eksplikacja godności osoby ludzkiej	41
3. Godność osobista	42
<i>Rozdział 4</i>	
Mikrosocjologia jako dyscyplina naukowa	43
1. Uwarstwienie społeczeństwa	44
2. Współczesny rozwój jednostki	45
3. Jednostka a społeczeństwo	48
<i>Rozdział 5</i>	
Osobowość społeczna	52
1. Generalizacja postaw ludzkich	53
2. Człowiek integralną częścią społeczeństwa	55
3. Człowiek w poszukiwaniu własnej tożsamości	56
4. Potrzeby	60
5. Wartości	65

5.1. Ujęcie Maxa Schellera	66
5.2. Typy wartości	67
5.3. Rodzaje wartości	67
6. Struktura wartości	68
7. Definicja osobowości społecznej	70
8. Zasadnicze ujęcia osobowości	70
9. Socjologiczne komponenty osobowości według Jana Szczepańskiego	71
10. Interakcyjny model osobowości George'a Meada	76
11. Mentalność	77

Rozdział 6

Komunikacja interpersonalna	86
1. Znaczenie i funkcje komunikacji	86
1.1. Proces komunikacji	88
2. Komunikacja werbalna	91
2.2. Komunikacja pisemna	92
3. Komunikacja niewerbalna	93
4. Bariery skutecznej komunikacji	98
5. Zasady dobrego komunikowania się	99
6. Typy zachowań uczestników procesu komunikacji	102

Rozdział 7

Mała grupa społeczna	106
1. Teorie mikrosocjalne zajmujące się grupami społecznymi	106
1.1. Koncepcja strukturalno-funkcjonalna	107
1.2. Interakcjonizm symboliczny	108
1.3. Organicyzm	110
2. Agregat jako najmniejsza grupa społeczna	111
3. Grupa społeczna i inne formy zbiorowości	112
4. Cechy grupy	114
4.1. Struktury wewnątrzgrupowe	114
4.2. Grupa społeczna a jednostka	115
5. Wzrost liczebności grupy według Georga Simmla	116
6. Definicja grupy społecznej	117
6.1. Definicja grupy według Jana Szczepańskiego i Roberta Mertona	117
6.2. Klasyfikacja grupy według Jana Szczepańskiego	118
6.3. Członkostwo w grupie	119
6.4. Dwa rodzaje teorii konstrukcji grupy społecznej	121

Rozdział 8

Rodzina jako naturalna grupa społeczna	124
1. Pojęcie rodziny	124
2. Funkcje rodziny	126
3. Rodzina szkołą postaw społecznych	130
4. Schemat rodziny w relacjach strukturalnych	132
5. Struktura rodziny	135
6. Modele rodziny	140
7. Godność człowieka	143

Rozdział 9

Więź społeczna	147
1. Definiowanie więzi społecznej	150
1.1. Typologia według Pawła Rybickiego	150
1.2. Typologia według Jana Turowskiego	150
1.3. Typologia według Jana Szczepańskiego	151
1.4. Inne typologie	151
2. Pojęcie więzi społecznej	152
3. Więź naturalna	153
4. Rodzaj więzi społecznej	155
5. Socjologiczny system według Emila Durkheima	158

Rozdział 10

Społeczna adaptacja jednostki w ujęciu Roberta Mertona	166
1. Sposób zachowania jednostek	166
2. Przyczyny aspiracji człowieka	167
3. Adaptacja jednostek do życia w społeczeństwie	168
3.1. Zachowanie konformistyczne, rytualistyczne i wycofujące	169
3.2. Bunt jako kategoria adaptacyjna	170

Rozdział 11

Teoria konfliktu społecznego	172
1. Teoria konfliktu	172
2. Konflikt według Lewisa Alfreda Cosera i Ralfa Dahrendorfa	173
3. Polaryzacja społeczna według Karola Marksa, Maksa Webera i Georga Simmla	174
4. Próba wyjaśnienia socjologicznej koncepcji konfliktu społecznego	176
5. Charakterystyka konfliktu	177
6. Postawy wobec konfliktu	178
6.1. Postawa tradycjonalistyczna	180
6.2. Postawa behawiorystyczna	180
6.3. Postawa intreakcjonistyczna	181
7. Zapobieganie konfliktom	182
8. Konflikty społeczne w Polsce	184

Rozdział 12

Socjalizacja człowieka	186
1. Proces socjalizacji i wychowania	186
1.1. Definicja socjalizacji	187
1.2. Proces wychowania	188
2. Koncepcja wychowania Emila Durkheima	189
3. Wychowanie według Stanisława Karpowicza	189
4. Proces socjalizacji Romana Millera	192
5. Wpływ rodziny na wychowanie młodego pokolenia	195
6. Wpływ grupy rówieśniczej na kształtowanie się osobowości dziecka	196
7. Wychowywanie jako proces świadomych oddziaływań	199
8. Współczesna kondycja człowieka	200

Rozdział 13

Alienacja jako kategoria opisująca społeczeństwo polskie	202
1. Obraz jednostki w perspektywie mikrostruktury	202
3. Pojęcie alienacji	203
3. Alienacja zagrożeniem społecznym	210
4. Poczucie wyobcowania ze społeczeństwa	211

Rozdział 14

Rozwój humanistyczny człowieka XXI wieku	220
1. Pojęcie tajloryzacji i fordyzacji	220
2. Bierność jednostki w koncepcji Fromma	221
3. Koncepcja Emmanuela Levinasa	222
4. Dehumanizacja subiektywności	225
5. Relatywizacja prawdy	232

Rozdział 15

Dehumanizacja człowieka współczesnego	238
1. Materializm psychiczny	230
2. Indywidualizm	240
3. Dehumanizacja życia	242

Rozdział 16

Interakcja społeczna	246
1. „Zasada efektu publiczności”	246
2. Ukształtowanie społeczności	251
3. Interakcja fundamentalnym procesem podstawy społecznej rzeczywistości	252
4. Człowiek aktorem na scenie życia publicznego	255
5. Interakcja Harolda Garfinkela	256
6. Rytuály związane z interakcją	259
7. Interakcje z grupami odniesienia	260
8. Interakcje a porządek społeczny	261

Rozdział 17

Zmiany modelu życia społecznego	263
1. Jednostka we współczesnym społeczeństwie	263
2. Człowiek w drodze do samorealizacji	265
3. Współczesny człowiek w perspektywie wartości	266
4. Rozwój intelektualny współczesnego pokolenia	268

Rozdział 18

Uprzedzenia i stereotypy	271
1. Charakterystyka procesu spostrzegania ludzi	271
2. Teoria atrybucji	272
3. Ukryte teorie osobowości	274
4. Stereotypy i uprzedzenia	277

Rozdział 19

Współczesna rzeczywistość społeczna	285
1. Deprecjacja człowieka w społeczeństwie XXI wieku	285
2. Jednostka jako podstawowa wartość społeczna	286
3. Filozofia nihilizmu	298
4. „Nowy” człowiek ku światu	301
5. Konsumpcjonizm, czyli zerwanie z rzeczywistością	308
6. Indywidualizm atomizacją społeczeństwa	313
7. Indywidualizm formą ucieczki w egoizmu	315
8. Poniżanie własnej wartości	320
9. Zniekształcenia współczesnego człowieka	324
10. Psychologiczne kroki ku przyszłości – lęk przed chwilą obecną	325

ZAKOŃCZENIE	332
BIBLIOGRAFIA	337